

AĞUSTOS 2021

Takvim ve Öngörüler

• Şimdi de
Dördüncü
Dalga Başladı

• Yeni Dalgaya
Rağmen
Küresel
Ekonomide
İyimserlik
Sürüyor

• Küresel
Enflasyon
Yükseliyor

• Türkiye'de
Enflasyon
Tutuluyor

• Reel Kesim
Güveni Yüksek

• Tüketici Güveni
Zayıflıyor

İçindekiler:

1 Beklentiler

2 Takvim

3 Öngörüler

4 Elgî Yönetimi

Dünya Ekonomisinde Beklentiler

Dördüncü Dalganın Küresel

Ekonomiye Etkisi Sınırlı Kalabilir

2021 yılının ilk yarısında önemli bir canlanma yaşanmış, ikinci yarıya ilişkin iyimser beklentilerle dünya ekonomisinde hızlı büyümenin süreceği öngörülmüştü. Nitekim temmuz ayında da iktisadi faaliyetler kuvvetli gerçekleşmiştir. Ancak dünya genelinde yaşanan salgında dördüncü dalga küresel ekonomi için de endişeler yaratmaktadır. Buna karşın yeni dalgada ilk üç dalgada olduğu gibi kapatmalar olmayacağı, aşırı olmayanlara kısıtlamalar uygulanacağı ve iktisadi-sosyal faaliyetlerde kesinti olmayacağı beklenmektedir. Bu nedenle dördüncü dalganın küresel ekonomiye olumsuz etkisi sınırlı kalacaktır.

2021 Yılı İçin Yüksek Büyüme Beklentileri Korunuyor

Uluslararası Para Fonu IMF temmuz ayı sonunda 2021 yılına ilişkin ekonomik büyüme beklentilerini güncelleştir. Buna göre IMF 2021 yılına ilişkin dünya ekonomisi için yüksek büyüme beklentisini yüzde 6,0 ile korumuştur. IMF 2021 yılında gelişmiş ülkelerde yüzde 5,6, gelişen ülkelerde ise yüzde 6,3 büyüme tahmin etmektedir. IMF salgında yaşamaya başlanan dördüncü dalganın 2021 yılı büyümesi üzerinde sınırlı etki yapacağını öngörmektedir. IMF'nin esas endişesi aşılama ülkeler arasında yaşanan farklılaşmanın yaratacağı ekonomik ayrışma olmuştur.

Küresel Enflasyon Artışı Sürüyor

Dünya ekonomisinde talep artışı ve hızlanan büyümeye bağlı olarak girdi ve nihai ürün fiyatlarında önemli bir artış yaşanmaktadır. ABD'de tüketici enflasyonu haziran ayında yüzde 5,4 olarak gerçekleşmiştir. Merkez Bankaları enflasyondaki artışı halen geçici olarak görmekle birlikte enflasyon endişe yaratmaktadır. Bu nedenle merkez bankalarından sıkılaşma beklentileri de artmaktadır. ABD merkez bankası FED muhtemelen eylül ayında enflasyon karşısında sıkılaşma adımlarını açıklayacaktır. Dolar güçlenirken gelişen ülke para birimleri ve Türk lirası değer kaybedecektir.

Türkiye Ekonomisinde Beklentiler

Enflasyonda Artış Sürüyor

Türkiye'de beklendiği gibi enflasyonda artış temmuz ayında da devam etmiştir. Tüketici fiyatları aylık yüzde 1,80 artarak yıllık yüzde 18,95'e yükselmiştir. Üretici fiyatları aylık olarak yüzde 2,46 yükselmiş ve yıllık yüzde 44,92'ye ulaşmıştır. Üretici ile tüketici fiyatları arasındaki fark daha da açılmıştır. Üretici enflasyonu üreticileri, tüketici enflasyonu ise hane halklarını olumsuz etkilemeye devam etmektedir. Tüketici enflasyonu yüzde 18,95 ile TC. Merkez Bankası'nın yüzde 19,0 olan politika faizine erişmiştir. TC. Merkez Bankası faizi ve uygulanan para politikası enflasyonla mücadelede yetersiz kalmaktadır. Tüketici enflasyonunda esas artış eylül-kasım döneminde yaşanacaktır. Yıllık tüketici enflasyonu yüzde 20'yi önemli ölçüde aşacaktır.

Dördüncü Dalga Türkiye'de de Etkili Oluyor

Salgında dördüncü dalga Türkiye'de de etkili olmaktadır. Dördüncü dalganın iktisadi ve sosyal faaliyetler üzerindeki olası etkileri ise muhtemelen önceki dalgalar kadar olumsuz olmayacaktır. Nitekim Türkiye'de de önemli ölçüde bir aşılama yapılmıştır. Bu nedenle dördüncü dalgada tam kapatma son

seçenek olacaktır. İktisadi ve sosyal faaliyetler açık kalacaktır.

Ancak olası kısıtlamalar aşırı olmayanlara yönelik uygulanabilecektir. Bu itibarla dördüncü dalgada günlük vaka sayıları 20 binin üzerine çıkmış olmasına karşın iktisadi beklentilerde henüz olumsuz bir gelişme yaşanmamaktadır. Bununla birlikte uzaktan eğitim ve iş hayatının devam etmesi ile turizm ve hizmetler alanlarında seçici kısıtlamalar olması durumunda toparlanma hızı yavaşlayacaktır. Finansal piyasalarda da henüz dördüncü dalganın olası etkilerine yönelik bir fiyatlama yapılmamaktadır.

Reel Kesim Güven Endeksinde Önemli Artış

İktisadi ve sosyal faaliyetlerde 1 Haziran tarihinden itibaren başlayan ve 1 Temmuz tarihinde de tam açılmaya dönüşen uygulamalar ile reel sektörün tüm sektörlerinde işler toparlanmaya başlamıştır. Buna bağlı olarak reel kesim güven endeksi de temmuz ayında son yılların en üst seviyesine çıkmıştır. Reel kesim güveni özellikle önümüzdeki dönemde işlerin daha da

hızlanacağı beklentisi ile yükselmiştir. Ancak temmuz ayı sonunda salgında dördüncü dalga giderek kuvvetlenmeye başlamıştır. Kuvvetlenen dördüncü dalga henüz reel kesimin güvenine yansımamıştır. Muhtemelen ağustos ve ilerleyen aylarda reel kesim güveninde zayıflama yaşanacaktır.

Tüketici Güveni Zayıf Kalmaya Devam Ediyor

Tüketici güveni temmuz ayında gerileyerek zayıf kalmaya devam etmiştir. 2021 yılının mart ayında 2018 yılı eylül ayından bu yana en yüksek seviyesine çıkan tüketici güveni daha sonra düşmeye başlamıştır. Haziran ayındaki artış da temmuz ayında geri verilmiştir. Tüketici güveni özellikle enflasyondaki artışa, satın alma gücündeki gerilemeye ve işsizliğe çok duyarlıdır. Yılın ikinci çeyreğinden itibaren artan enflasyon ile tüketicilerin refah seviyelerinde ve satın alma güçlerinde hissedilir bir düşüş başlamıştır. Buna bağlı olarak tüketici güveni de gerilemiş ve zayıf kalmaya devam etmiştir.

AĞUSTOS 2021 Ekonomi-Dış Politika-Siyaset Takvimi						
Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
2 TÜRKİYE, ÇİN, AB, ABD TEMMUZ AYI PMI-ISM İMALAT VERİLERİ	3 TÜRKİYE TEMMUZ AYI TÜFE-ENFLASYON YURT İÇİ ÜFE VERİSİ	4 AVRUPA HAZİRAN AYI PERAKENDE SATIŞ VERİSİ	5 BOE İNGİLTERE MB FAİZ KARARI	6 ABD TEMMUZ AYI İŞSİZLİK VERİSİ	7	8
9	10 TÜRKİYE HAZİRAN AYI İŞSİZLİK VERİSİ	11 ABD TEMMUZ AYI TÜKETİCİ FİYAT VERİSİ	12 TCMB FAİZ KARARI TÜRKİYE HAZİRAN AYI SANAYİ ÜRETİM VE PERAKENDE SATIŞ VERİSİ AVRUPA HAZİRAN AYI SANAYİ ÜRETİM VERİSİ	13 TÜRKİYE HAZİRAN AYI CARİ AÇIK VERİSİ TÜRKİYE TEMMUZ AYI KONUT SATIŞ VERİSİ	14	15
16	17 TÜRKİYE OCAK-HAZİRAN YAPI İZİN İSTATİSTİKLERİ ABD TEMMUZ AYI SANAYİ ÜRETİM VE PERAKENDE SATIŞ VERİSİ	18	19	20	21	22
23 TÜRKİYE AĞUSTOS AYI TÜKETİCİ GÜVENİ	24	25 TÜRKİYE AĞUSTOS AYI SEKTÖREL VE REEL KESİM GÜVEN ENDEKSLERİ TCMB AĞUSTOS AYI KAPASİTE KULLANIM ORANI	26 MERKEZ BANKALARI ÇALIŞMA TOPLANTISI	27 TÜRKİYE AĞUSTOS AYI EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİ TÜRKİYE TEMMUZ AYI MOTORLU KARA TAŞIT VERİSİ	28	29
30	31 TÜRKİYE TEMMUZ AYI DIŞ TİCARET VERİSİ					

Mali Göstergelerde Öngörüler

- **Küresel Risk İştahı Türk Lirasını Destekledi**
- **TL'de Değerlenme Kalıcı Değil**
- **TL Faizleri Artacak**
- **Dördüncü Dalgaya Rağmen Yüksek Emtia Fiyatları**

Türk Lirasında Değerlenme Kalıcı Değil

Türk lirası sepet kur haziran ayındaki gelişmelere bağlı olarak 9,62 seviyesini de aşarak tarihin en yüksek seviyesine yükselmişti. ABD doları karşısında da 8,80'e çok yaklaşmıştı. Temmuz ayında ise küresel piyasalardaki iyimserlik ile Türk lirası da değer kazanmıştır. Küresel piyasalardaki iyimserliğin ana nedeni merkez bankalarının sıkılaştırmaya gitmeyeceği inancıdır. Buna bağlı olarak risk iştahı da artmış ve TL değer kazanmıştır. Türk lirası ağustos ayını da sakin geçirecektir. Ancak eylül ayından itibaren Türk lirasında yeniden değer kaybı başlayacaktır ve yıl sonuna kadar önemli değer kaybı yaşanacaktır.

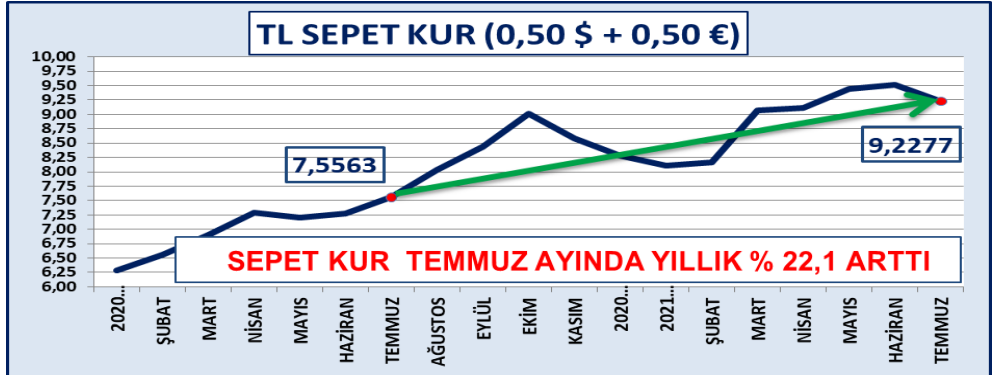
TL Kredi Faizleri Artacak

Türk lirası faiz oranlarında artış sürecektir. Türk lirası cinsi ticari kredi faiz oranları temmuz ayı sonunda ortalama yüzde 22'nin üzerindedir. Tahvil ve bono faiz oranları da yüzde 20'ye yakındır. Enflasyondaki artış eğilimi Türk lirası faizleri yukarı yönlü itmeye devam edecektir. Temmuz ayı enflasyonu ile hemen tüm nominal faizlerin reel getirisi sıfıra yaklaşmıştır. T.C Merkez Bankası'nın yüzde 19 olan politika faizi de reel olarak sıfırlanmıştır. Bu nedenle TC Merkez Bankası'ndan da faiz artışı beklenmelidir. Enflasyondaki artış süreceği için Türk lirası faizler de artmaya devam edecektir.

Dördüncü Dalgaya Rağmen Emtia Fiyatları Yüksek Seyrediyor

Küresel ölçekte emtia fiyatlarında yılın ilk yarısında sert artışlar yaşanmıştı. Temmuz ayında ortaya çıkan dördüncü dalgaya rağmen emtia fiyatları yüksek kalmaya devam etmektedir. Dördüncü dalga iktisadi faaliyetlere etkisinin sınırlı kalacağı ve yüksek emtia talebinin süreceği beklenmektedir. Bu nedenle emtia fiyatları da yüksek kalmaya devam edecektir. Özellikle metal ve gıda fiyatlarında artışlar sürmektedir. Doğal gaz fiyatları da hızlı artış eğilimindedir. Petrol fiyatlarında artış ise durağanlaşmıştır. Kıymetli metal fiyatları da durağan bir döneme girmiştir.

- **Normalleşme İle İktisadi Faaliyetler Canlandı**
- **Yükselen Enflasyon Satın Alma Gücünü Azaltıyor**
- **Salgında Dördüncü Dalga'nın Faaliyetlere Etkisi Sınırlı Olacak**
- **İhracat Artışı Güçlü Dış Talep İle Sürecek**
- **Ağustos Ayında Faaliyetler Canlı Kalacak**

Reel Sektör ve İktisadi Faaliyetlerde Beklentiler

Yılın ikinci yarısına girilirken iktisadi faaliyetler üzerinde birçok farklı unsur belirleyici olmaktadır. Bir yandan normalleşme ile iktisadi faaliyetlerde ivme hızlanmıştır. Diğer yandan ise makro ihtiyari tedbirler ile bazı sektörlerde faaliyetler yavaşlamıştır. Dördüncü dalga'nın iktisadi faaliyetler üzerindeki etkileri ise henüz çok sınırlıdır. Üzücü yangınların da turizm ve hizmetler sektörüne etkileri de olasıdır. Ayrıca orman yangınlarında oluşan kayıpları hiçbir faaliyet karşılayamayacaktır.

1 temmuzda başlayan normalleşme ile birçok sektörde işlere hızlı bir geri dönüş yaşanmıştır. Özellikle hizmet sektörü normalleşmeden en çok yararlanan sektör olmuştur. Başta turizm sektörü olmak üzere hizmet sektöründe yaz aylarında hızlı toparlanma sürecektir. Ancak yaşanan orman yangınları nedeniyle turizm sektöründe toparlanma yine risk altındadır. Şehir turizmi ise hareketli kalacaktır.

1 temmuzda başlayan normalleşmenin olumlu etkilediği bir diğer alan perakende sektörü olmuştur. Temmuz ayında satışlarda önemli sıçramalar yaşanmıştır. Perakende sektörü ağustos ayında da

canlı kalacaktır. Ancak yüksek enflasyon satın alma gücünde azalmaya yol açmaktadır. Satın alma gücündeki gerilemenin perakende sektörü üzerindeki olumsuz etkisi sonbaharda daha kuvvetli yaşanacaktır.

Yüksek enflasyon nedeniyle bazı makro ihtiyari tedbirler alınmıştır. Kredi ve kredi kartı taksit sayıları sınırlanmıştır. İhtiyaç kredileri kullanımı zorlaştırılmıştır. Enflasyonla mücadele için atılan bu adımlar iç talepteki büyümeyi de sınırlamaya başlamıştır. Dayanıklı tüketim malları ve otomotiv satışları temmuz ayında gerilemiştir.

İnşaat sektöründe tam normalleşmeye geçiş ile işler yaz aylarında hareketlenmeye başlamıştır. Ancak maliyetlerin artışı ile arz tarafında hem de talep tarafında hareketlenme sınırlı kalacaktır. Yeni konut satışları da yüksek kredi faizleri nedeniyle gerilemektedir.

Dış talepteki hızlı büyümeye ihracatı olumlu etkileyeme devam edecektir. Temmuz ayında uzun bayram tatili ve pazarlardaki dördüncü dalga endisesine rağmen ihracat artışı

sürdürmüştür. Yıllık ihracat ilk kez 200 milyar dolar seviyesini aşmıştır. İhracat artışı özellikle sanayide yüksek bir büyüme ve ilave yatırımları da beraberinde getirmektedir. İstanbul Sanayi Odası sanayi PMI verisi temmuz ayında 54,0 seviyesine yükselmiştir. Sanayide iç ve dış siparişlerde artış dördüncü dalga endişelerine rağmen sürmüştür. Sanayide yüksek performans yıl sonuna kadar sürecektir.

Yaz aylarında iktisadi faaliyetler göreceli olarak canlı kalmaya devam edecektir. Ancak iktisadi faaliyetler önünde birkaç risk bulunmaktadır. İlk olarak yüksek enflasyon ile maliyet artışları devam edecektir. İkinci olarak yüksek tüketici enflasyonu ve artış beklenen faizler ile hane halklarının satın alma güçleri azalmaya devam edecektir. Salgında dördüncü dalga'nın etkileri sınırlı kalacaktır. Ancak özellikle okullara ve işyerlerine geri dönüşün ötelenmesi birçok alanda olumsuz etki yapabilecektir. Türk lirasında sakinlik bir avantaj gibi görünmekle birlikte eylül ayından itibaren yaşanacak hızlı kur artışlarına karşı tedbirli olunmalıdır.

Ekonomi ve Strateji Danışmanlık Hizmetleri

Sergül Sokak Saral Sitesi
C Blok Kat:3 Daire:10
Gayrettepe/İSTANBUL

TELEFON:
(212) 3528795

E-MAİL:
info@esdh.com.tr

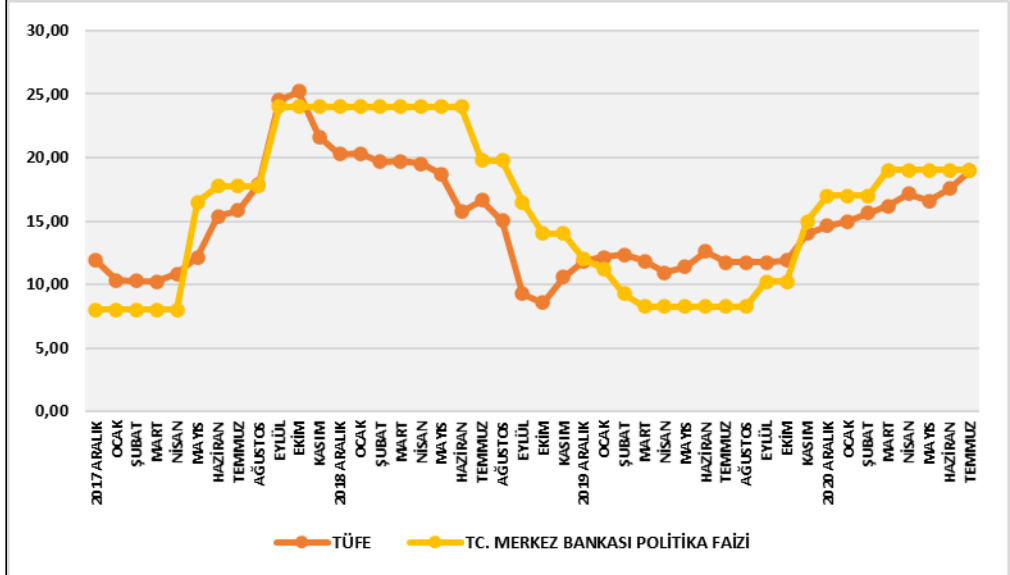
Web Adresi
www.esdh.com.tr

Dr.Can Fuat Gürleşel
can@esdh.com.tr

Bilgi Yönetimi

TÜKETİCİ ENFLASYONU VE MERKEZ BANKASI FAİZİ

TÜKETİCİ ENFLASYONU VE TC.MERKEZ BANKASI POLİTİKA FAİZİ YÜZDE

KAYNAK: TÜİK, TC.MERKEZ BANKASI

- TC.Merkez Bankası'nın fiyat istikrarı için uyguladığı para politikası 2019 yılı temmuz ayından itibaren bozulmuştur. Yaşanan 3 başkan değişimi ve farklı para politikası tercihlerine rağmen enflasyonda artış devam etmektedir.
- Mart ayındaki başkan değişimi sonrası yeni başkan politika faizinin tüfe üzerinde kalacağını açıklamıştır. Ancak yüzde 19 olan politika faizi enflasyon ile mücadelede yetersiz kalmıştır. Temmuz ayında ise tüfe yüzde 18,95 ile yüzde 19 olan politika faizine erişmiştir. TC.Merkez Bankası faiz artırmak zorunda kalacaktır.

TEMEL GÖSTERGELER

	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ
Dolar/TL	7,8032	7,4327	7,3348	7,3841	8,3408	8,2459	8,5143	8,6959	8,4290
Euro/TL	9,3474	9,1329	8,8878	8,9581	9,7864	9,9724	10,3816	10,3435	10,0264
Euro/Dolar	1,1925	1,2215	1,2138	1,2073	1,1731	1,2020	1,2227	1,1858	1,1868
MB Politika Faizi %	15,00	17,00	17,00	17,00	19,00	19,00	19,00	19,00	19,00
Gösterge Tahvil Faizi %	14,42	14,96	14,69	15,08	19,15	17,94	18,78	18,41	18,73
Cari Açık/Fazla Yıllık Milyon \$	-36,419	-37,315	-37,149	-38,374	-36,339	-32,777	-31,858		
TÜFE Yıllık %	14,03	14,60	14,97	15,61	16,19	17,14	16,59	17,53	18,95
Toplam Krediler Milyar TL	3.624	3.575	3.553	3.597	3.775	3.801	3.855	3.901	3.881
Brent Petrol Varil Dolar	47,88	51,80	55,04	64,42	62,74	66,76	69,32	74,62	75,41
Dow Jones Endeksi	29.638	30.606	29.983	30.923	32.982	33.875	34.529	34.503	34.935
BIST-100 Endeksi	1.284	1.477	1.473	1.471	1.392	1.398	1.420	1.356	1.393